

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان
معاونت تحقیقات و فناوری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی

کردستان

دانشکده دندانپزشکی

راهنمای پایان نامه مقطع دندانپزشکی عمومی

سال ۱۴۰۰

دانشجویان عزیز، همچنان که مستحضریذ گذراندن واحدهای رساله پایان نامه و حصول یک دستاورد مطلوب در پایان دوره، مستلزم آشنایی کامل از مراحل این فرایند است. این راهنما سعی دارد به پیشگیری از هرگونه سردرگمی شما در این راه کمک نماید.

معرفی و توضیحات کلی:

- ❖ رساله پایان نامه ۷ واحد از واحدهای دوره عمومی دندانپزشکی است که طی آن دانشجو موظف است در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود تحت نظر استاد راهنما به تحقیق بپردازد.
- ❖ واحد رساله پایان نامه به ۴ قسمت مجزای رساله پایان نامه ۱، رساله پایان نامه ۲، رساله پایان نامه ۳ (هر کدام به میزان یک واحد) و رساله پایان نامه ۴ (به میزان ۴ واحد) تقسیم می گردد. این واحدها به ترتیب در ترم های ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ ارائه می گردند.
- ❖ قبل از اخذ واحدهای رساله پایان نامه، دانشجویان می بایست در هر ترم واحدهای پیش نیاز" واحد روش تحقیق ۱ و ۲" ، "کاربرد رایانه در دندانپزشکی" و "نگارش علمی" را گذرانده باشند.
- ❖ با توجه به اینکه برخی دانشجویان تمایل دارند کارهای مرتبط با ثبت موضوع و نگارش پروپوزال پایان نامه را زودتر شروع نمایند، در صورتیکه کارگاه های مرتبط با واحدهای پیش نیاز را در کارگاه های مصوب دانشگاه گذرانده باشند (با ارائه مدرک) ، **با تایید شورای پژوهشی دانشکده**، می توانند مراحل ابتدایی انتخاب استاد ، ثبت موضوع و نگارش پروپوزال پایان نامه خود را زودتر آغاز نمایند.

انتخاب استاد راهنما و مشاور

- ❖ رتبه استاد راهنما حداقل استادیاری است. در خصوص محققان و متخصصان و صاحب نظران داشتن مدرک دکترای تخصصی الزامی است.
- ❖ هر پایان نامه می تواند حداقل یک استاد راهنما و حداکثر ۲ استاد راهنما داشته باشد. در هر صورت استاد راهنمای اول مسئول اجرای پایان نامه (مجری طرح) شناخته می شود. هر پایان نامه می تواند حداکثر ۵ استاد مشاور داشته باشد.
- ❖ با توجه به مصوبه شورای پژوهشی دانشکده دندانپزشکی، هر کدام از اعضای هیئت علمی دارای دانشنامه تخصصی، میتوانند به عنوان استاد راهنمای اول (مجری طرح) در هر ورودی، حداقل یک و حداکثر دو دانشجو را راهنمایی کنند. این تعداد با توجه به تعداد دانشجویان و اساتید در هر ورودی ، با تایید شورای پژوهشی دانشکده می تواند افزایش یابد.

❖ در مورد دانشجویان تکمیلی که مجموع تعداد واحد رساله پایان نامه آنها از ۷ واحد کم تر است، اولویت با اساتیدی است که تا کنون با این دسته از دانشجویان پایان نامه نداشته اند. سایر دانشجویان تکمیلی که ملزم به اخذ ۷ واحد پایان نامه هستند مشابه سایر دانشجویان خواهند بود.

انتخاب موضوع پایان نامه:

- ❖ موضوع پایان نامه نباید تکراری باشد به این معنا که پایان نامه با عنوان مشابه یا متفاوت ولی محتوای یکسان در ۵ سال اخیر در دانشگاه علوم پزشکی کردستان ثبت نشده باشد.
- ❖ در موارد خاص و با تایید شورای پژوهشی دانشکده، در موضوعاتی ممکن است نیاز به تحقیق مجدد در کمتر از فاصله زمانی فوق باشد، اخذ پایان نامه با عنوان و محتوای مشابه بلامانع است.
- ❖ مطالعات مرور نظام مند و یا متا آنالیز تنها در صورتی به عنوان پایان نامه قابل پذیرش است که به تایید شورای پژوهشی دانشکده برسد و همچنین قبل از دفاع مقاله منتج از آن (دانشجو نویسنده اول یا نویسنده مسئول) در یکی از سامانه های PubMed/Scopus/ISI به چاپ رسیده باشد.

- ❖ تغییر موضوع پایان نامه و یا استاد راهنما فقط در شرایط خاص با ذکر علت موجه توسط دانشجو و به شرط موافقت شورای پژوهشی فقط یک بار ممکن خواهد بود.
- ❖ در صورت تغییر موضوع پایان نامه و یا تغییر استاد راهنما، تاریخ ثبت موضوع جدید، ملاک زمان دفاع پایان نامه خواهد بود. شورای پژوهشی در این مورد اختیار خواهد داشت.
- ❖ انتخاب موضوع پایان نامه توسط گروهی از دانشجویان (حداکثر ۳ نفر) پس از تایید استاد راهنما و تصویب شورای پژوهشی دانشکده به شرط موارد ذیل مجاز می باشد:

الف - حجم و اهمیت موضوع تحقیق با تعداد دانشجویان تناسب داشته باشد.

ب- تقسیم بندی موضوع تحقیق به گونه ای باشد که هریک از دانشجویان ذیربط بتوانند انجام بخش مستقلی از پایان نامه را عهده دار شوند.

نحوه ثبت نمرات

- ❖ نمرات واحد های رساله پایان نامه ۱ و ۲ و ۳ در پایان ترم های مربوطه توسط استاد راهنمای اول و دوم، و نمره رساله پایان نامه (۴) پس از دفاع از پایان نامه، توسط هیئت داوران اعلام می گردد.

- ❖ واحد های پایان نامه قابل هم نیاز کردن با همدیگر نیستند.
- ❖ دانشجویانی که موضوع پایان نامه خود را در زمان مقرر به ثبت نرسانند، اطلاع داشته باشند که تا زمان ثبت موضوع پایان نامه، واحد درسی جدید پایان نامه ارائه نخواهد شد. بنا براین به تعداد ترم های تحصیلی افزوده خواهد شد.
- ❖ طبق مصوبه شورای پژوهشی دانشکده، از تاریخ ۲۴ دی ماه سال ۱۳۹۸، نمره واحد رساله پایان نامه ۴ کلیه موضوعات پرسش نامه ای (شامل آگاهی و نگرش و عملکرد) که از آن تاریخ به بعد در شورای پژوهشی مطرح و تصویب شوند، به جای ۱۹، از سقف ۱۷ محاسبه می گردد.
- ❖ فاصله زمانی ثبت موضوع پایان نامه تا زمان دفاع حداقل یکسال است و قابل کاهش نیست.
- ❖ فاصله زمانی تصویب پروپوزال پایان نامه در شورای پژوهشی دانشکده تا زمان دفاع حداقل شش ماه است و قابل کاهش نیست.

مراحل ثبت و تکمیل پایان نامه

۱. انتخاب استاد راهنما
۲. پیگیری از معاونت پژوهشی جهت بررسی سهمیه استاد راهنما
۳. انتخاب موضوع پایان نامه با هدایت استاد راهنما و بررسی تکراری نبودن موضوع در سطح دانشکده و دانشگاه توسط دانشجو

نکته بسیار مهم: در هر زمان از ثبت موضوع، نگارش پروپوزال و اجرای پایان نامه اگر تکراری بودن موضوع محرز شود، شورای پژوهشی در لغو موضوع مختار خواهد بود.

۴. انتخاب استاد مشاور اپیدمیولوژی توسط استاد راهنما
۵. تایید موضوع انتخابی با مشاور اپیدمیولوژی
۶. تکمیل پیش پروپوزال (مشمول بر مقدمه بررسی متون و روش کار) و فرم ثبت موضوع (در سایت دانشکده موجود است) با تکمیل امضای مورد نیاز
۷. رایه پیش پروپوزال به شورای پژوهشی دانشکده
۸. بررسی تکراری نبودن و پذیرش موضوع پایان نامه توسط شورای پژوهشی
۹. دانشجو پیگیری نماید که موضوع به تصویب رسیده است یا خیر.
۱۰. معاونت پژوهشی پس از تصویب موضوع، نمره پایان نامه ۱ دانشجو را از گروه مطالبه می نماید.
۱۱. نمره رساله پایان نامه (۱) توسط استاد راهنما داده شده و در فرم مربوطه با مهر، امضا و تاریخ (توسط اساتید راهنمای اول و دوم) به معاونت پژوهشی ارسال میشود.
۱۲. تکمیل فرم پروپوزال (در سایت دانشگاه و دانشکده موجود است) در همه بخشهای آن و روشهای آماری.
۱۳. پروپوزال در شورای پژوهشی گروه بررسی می شود. کلیه دانشجویان ملزم به شرکت در جلسه شورای پژوهشی گروه و ارائه پروپوزال خود در گروه مربوطه می باشند. اشکالات به دانشجو انعکاس داده میشود تا اصلاحات مورد نیاز انجام شود.

۱۴. پروپوزال به همراه فرم ثبت موضوع، فرم صورتجلسه پروپوزال در گروه و فرم تاییدیه مشاور آماری(در سایت دانشکده موجود است) توسط استاد راهنما(مجری اصلی) در سامانه پژوهشی ژيرو ثبت می گردد.
۱۵. بررسی پروپوزال در شورای پژوهشی دانشکده(پس از بررسی تخصصی توسط داوران تعیین شده معاونت پژوهشی) و ارائه اشکالات به استاد راهنما.
۱۶. رفع اشکالات احتمالی و گرفتن مصوبه شورای پژوهشی دانشکده.
۱۷. ارسال پروپوزال به شورای پژوهشی دانشگاه و سپس به کمیته اخلاق توسط معاون پژوهشی دانشکده.
۱۸. پاسخگویی به مکاتبات کمیته اخلاق و شورای دانشگاه توسط استاد راهنما.
۱۹. دریافت مصوبه کمیته اخلاق و همچنین کد اخلاق در سامانه پژوهشی ژيرو.
۲۰. نمره رساله پایان نامه (۲) توسط استاد راهنما داده شده و در فرم مربوطه با مهر، امضا و تاریخ(توسط اساتید راهنمای اول و دوم) به معاونت پژوهشی ارسال می شود.
۲۱. پیگیری استاد راهنما و دانشجو برای ثبت قرارداد با دانشکده و یا دانشگاه بر حسب مبلغ مصوب پایان نامه.
۲۲. اجرای مراحل عملی پایان نامه.
۲۳. انجام آنالیزهای آماری بر داده های حاصله.
۲۴. تکمیل فرم گزارش پیشرفت پایان نامه،مهر و امضای آن توسط اساتید راهنما و ارائه به معاونت پژوهشی جهت کسب نمره پایان نامه ۳.
۲۵. تکمیل پایان نامه و گرفتن امضای اساتید راهنما، مشاور، مشاور آمار اپیدمیولوژی در یک نسخه از پایان نامه.
۲۶. در صورت نگارش مقاله، ارائه مقاله با امضای تایید اساتید راهنمای اول و دوم به معاونت پژوهشی و تعیین سقف نمره آن.
۲۷. ارائه مدرک از سامانه منبع یاب که مجله مورد نظر در فهرست **black list** وزارت بهداشت نباشد.
۲۸. بررسی نهایی پایان نامه در شورای پژوهشی بر اساس پروپوزال تصویب شده

- ۲۹- در صورتیکه پس از ثبت پروپوزال بسته به شرایط تحقیق، استاد راهنما نیاز به تغییر در هر قسمت از پروپوزال مورد مطالعه، احساس نماید، می بایست مراتب کتباً جهت طرح در شورای پژوهشی اعلام گردد.
- ۳۰- در صورت مغایرت پایان نامه با پروپوزال تصویب شده، امکان دفاع وجود نخواهد داشت مگر اینکه تغییرات در شورای پژوهشی به تصویب رسیده باشد.
۳۱. ارائه برگه تایید دریافت تمام نمرات مهر و امضا شده توسط واحد آموزش .
۳۲. گرفتن وقت دفاع و برگه ثبت هیات داوران از معاونت پژوهشی (با ارائه فرم تاییدیه آموزش، فرم تعهد معنوی امضا شده توسط دانشجو و حداقل تعداد دو عدد فرم شرکت در جلسات دفاع).
۳۳. تعیین داور منتخب معاونت پژوهشی و سایرین.
۳۴. ارائه برگه هیات داوران به معاونت پژوهشی جهت تعیین ترتیب هیات داوران و رییس هیات داوران.
۳۵. تحویل برگه هیات داوران به معاونت پژوهشی جهت ارسال دعوتنامه ها.
۳۶. انجام هماهنگی برای برگزاری جلسه دفاع و دریافت لباس توسط دانشجو.
۳۷. برگزاری جلسه دفاع با حضور اساتید راهنما، مشاور و کلیه داوران و تعیین نمره دانشجو.
۳۸. رفع اشکالات ارائه شده به دانشجو در روز دفاع توسط دانشجو.
۳۹. گرفتن امضای رفع اشکالات و تکمیل فرم تحویل پایان نامه به اعضای هیات داوران.
۴۰. پس از تایید رفع تمامی اشکالات و تحویل مدارک (سوگند نامه امضا شده، صورت جلسه روز دفاع با تکمیل کلیه امضا ها، برگه نمرات اساتید در روز دفاع و مدارک ذکر شده در مورد ۳۲) نمره واحد رساله پایان نامه ۴ توسط معاونت آموزشی در سامانه سما ثبت دایم می گردد.
۴۱. در صورتی که هر کدام از داوران تشخیص دهند که پایان نامه فاقد صلاحیت لازم برای دفاع است، مجاز به کنسل کردن دفاع با اطلاع قبلی معاونت پژوهشی خواهند بود.

نکات بسیار مهم

- ❖ جهت امضای معاونت پژوهشی برای دفاع از پایان نامه تکمیل چک لیست ارائه شده در سایت ضروری است.
- ❖ تمامی پایان نامه ها ملزم به دریافت کد اخلاق هستند.
- ❖ اجرای پایان نامه قبل از تصویب آن در کمیته اخلاق و دریافت کد اخلاق امکان پذیر نیست و در اینصورت پذیرفته نخواهد شد.
- ❖ در صورتیکه استاد راهنما تشخیص دهد، پایان نامه می تواند در قالب طرح تحقیقاتی باشد. در اینصورت پس از تصویب پایان نامه توسط شورای پژوهشی دانشکده، و در صورتیکه مجری بخواهد طرح را در قالب مراکز تحقیقاتی اجرا نماید، می تواند آنرا به مراکز ارسال نماید.
- ❖ در صورتیکه طرحی در هر یک از مراکز تحقیقاتی مصوب و آغاز شده باشد نمیتواند در قالب پایان نامه مجددا مطرح گردد.
- ❖ کلیه دانشجویان موظف به دفاع از پایان نامه خود در آخرین نیمسال تحصیلی می باشند و چنانچه دانشجو در چهارچوب سنوات مجاز تحصیلی نتواند از پایان نامه خود دفاع و نمره قبولی کسب نماید، علیرغم اینکه کلیه واحدهای درسی دوره آموزشی مربوطه را با موفقیت گذرانده باشد، اخراج خواهد شد.
- ❖ کلیه حقوق مکتسب از پایان نامه متعلق به دانشگاه است.
- ❖ با توجه به فرم تعهد معنوی، دانشجو نمی تواند بدون نظر و رضایت استاد نگارش مقاله را به فرد ثالثی بسپارد و نامی را در مقاله منتج از پایان نامه اضافه نماید. در این صورت مطابق مقررات اخلاق در پژوهش کمیته اخلاق دانشگاه با دانشجو برخورد خواهد شد.
- ❖ نمره دانشجو تنها زمانی از ۲۰ محاسبه خواهد گردید که دانشجو حداقل یک مقاله انگلیسی (مرتبط با موضوع پایان نامه منتشر کرده یا پذیرش چاپ گرفته باشد و با ارایه پذیرش یا چاپ مقاله انگلیسی نمایه شده در سایر database ها و یا علمی پژوهشی فارسی، نمره وی از ۱۹/۵ محاسبه می گردد، در غیر اینصورت سقف نمره پایان نامه از ۱۹ محاسبه خواهد شد. موارد فوق باید قبل از دفاع در شورای پژوهشی به تصویب برسد.
- ❖ در صورتی که دانشجو در طول تحصیل خود CV پژوهشی دیگری داشته باشد طبق نظر شورای پژوهشی نمره تشویقی خواهد گرفت.
- ❖ با توجه به اهمیت و ضرورت مقابله با موارد احتمالی فریب کاری و سرقت ادبی در انتشارات، اساتید راهنما و مشاور از نبود موارد مذکور در انتشار نتایج پایان نامه دانشجو اطمینان حاصل می نمایند. هر

زمان که مشخص شود مقاله تهیه شده یا منتشر شده توسط دانشجو دارای موارد فوق است، دانشجو نمی تواند دفاع نماید و جهت برخورد به مراجع مربوطه در دانشگاه معرفی میشود.

❖ اعتبار پرداخت شده به پایان نامه، فقط جهت پرداخت هزینه های انجام پایان نامه بوده و نباید به عنوان حق الزحمه استاد یا دانشجو در نظر گرفته شود.

اصول تنظیم و تدوین پایان نامه

به دستورالعمل نگارش پایان نامه موجود در سایت دانشکده مراجعه نمایید.

دفاع از پایان نامه

- زمان فارغ التحصیلی زمان دفاع از پایان نامه خواهد بود لذا لازم است کلیه نمرات دانشجو قبل از تعیین تاریخ دفاع اعلام شده باشد.
- زمان دفاع پایان نامه بعد از تأیید اساتید راهنما و مشاور و بررسی و تایید پایان نامه در شورای پژوهشی دانشکده، ۱۴-۱۰ روز بعد از آماده شدن کامل تمامی نسخ پایان نامه ها (بدون صحافی) و تهیه مقاله، تعیین میگردد.
- مدت زمان ارائه دانشجو باید در مدت زمان ۱۵ الی ۲۰ دقیقه برنامه ریزی گردد و بعد از ارائه، دانشجو به پرسش های داوران و دانشجویان حاضر پاسخ خواهد داد.
- پذیرایی جلسات دفاع از پایان نامه تنها در محیط بیرون از جلسه دفاع صورت پذیرد و این پذیرایی بدور از تشریفات و در شان جلسه دفاع از پایان نامه باشد.
- مشابه فرم زیر به تعداد اعضای هیات داوران از آموزش تهیه میشود و در جلسه دفاع به رییس هیات داوران داده می شود:

جدول معیار های ارزشیابی پایان نامه دندان پزشکی

امتیاز کسب شده	حد اکثر امتیاز	شرح
	۶	آچگونگی تدوین و نگارش علمی پایان نامه شامل خلاصه، مقدمه و معرفی، روش کار و وسائل، بحث نتایج، رفرانس ها و شماره گذاری منسجم آنها در متن
	۲	کیفیت و میزان ارتباط موضوع پایان نامه با رشته تخصصی
	۴	چگونگی عرضه کار پایان نامه و تسلط به مطلب و نحوه بیان و ادای توضیحات لازم
	۳	خلاقیت و به روز بودن پروژه
	۳	میزان حصول به نتایج پیش بینی شده در هدف انتخاب شده از عنوان پایان نامه
	۱۸	جمع امتیاز
		تاریخ و امضاء عضو محترم هیات داوران

- ارزشیابی پایان نامه توسط داوران و با توجه آیین نامه وزارت خانه در مقیاس نمره گذاری از صفر تا بیست صورت می گیرد و با توجه به نمرات مربوطه به چهار درجه متمایز می گردد:
- عالی (۲۰ - ۱۹)
- بسیار خوب (۱۷ - ۱۸/۹۹)
- خوب (۱۴ - ۱۶/۹۹)
- غیر قابل قبول (کمتر از ۱۴)

در صورتیکه با توجه به نظر هیأت داوران، انجام اصلاحات در بعضی از قسمت های پایان نامه، ضروری باشد، دانشجو موظف است طی مدت حداکثر ۱۰ روز تحت نظر استاد راهنما و معاونت پژوهشی، موارد ذکر شده را اصلاح نموده و پس از تأیید نسبت به صحافی نسخ اقدام نماید.